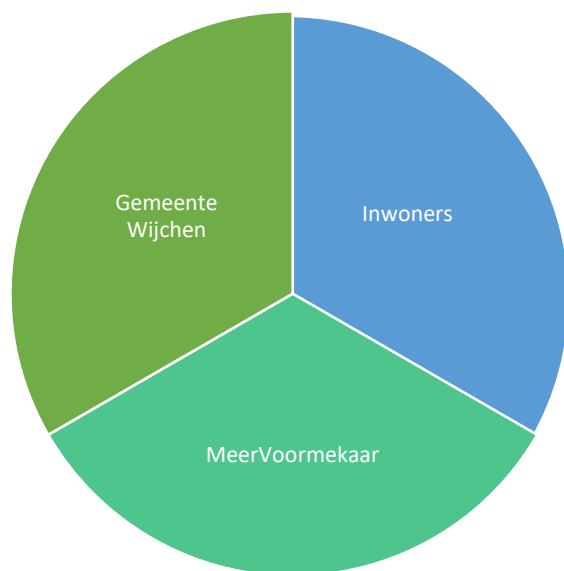




Evaluatie Welzijnsbezoeken gemeente Wijchen door
MeerVoormekaar
2018-2021



Inleiding evaluatie Welzijnsbezoeken Wijchen

Wijchen is al een aantal jaren actief in het bestrijden van eenzaamheid. De kerngroep Eenzaamheid bestaande uit meerdere organisaties, waaronder o.a. GGD, ZZG Zorggroep, Indigo Gelderland/Pro Persona Connect, gemeente Wijchen, MeerVoormekaar, bibliotheek, POH huisartsen, zet verschillende middelen in om eenzaamheid tegen te gaan of aan te pakken.

Wethouder Engels vroeg in 2017 aan MeerVoormekaar om, in opvolging van de gemeente Rotterdam, via huisbezoeken aan ouderen eenzaamheid op te sporen, dit zijn de zgn. Welzijnsbezoeken. In 2018 zijn we gestart met de welzijnsbezoeken en eind 2021 heeft de gemeenteraad van Wijchen verzocht om een evaluatie van de welzijnsbezoeken. In deze evaluatie beschrijven we hoe de werkwijze is en wat het tot op heden heeft opgeleverd en geven we ook een advies over de voortgang van de welzijnsbezoeken.

Werkwijze uitnodigingen Welzijnsbezoek

De gemeente Wijchen stuurt naar inwoners die in dat jaar 70 jaar worden een brief waarin ze worden geïnformeerd dat ze gebruik kunnen maken van een welzijnsbezoek door een vrijwilliger van MeerVoormekaar. De inwoner bepaalt zelf of ze hier wel of geen gebruik van maakt en ook of het bezoek thuis plaatsvindt of bijvoorbeeld bij MeerVoormekaar op kantoor.

In verband met de privacywetgeving kan de gemeente Wijchen aan MeerVoormekaar alleen de adressen beschikbaar stellen, geen naam of telefoonnummer. Dit maakt het best complex om actief met de inwoner in contact te komen. De vrijwilliger moet immers eerst op zoek naar gegevens om überhaupt in contact te komen, dit kost erg veel tijd. Niet alle 70 jarigen ontvangen tegelijk een brief over de mogelijkheid van een welzijnsbezoek maar per wijk, of kern worden de uitnodigingen verzonden. Er is gekozen om in 2018 te starten met de Welzijnsbezoeken in Bergharen, Hernen en Leur.

Het Welzijnsbezoek

Deze bezoeken worden in eerste instantie uitgevoerd door vrijwilligers. Mocht de vrijwilliger de vragen niet afdoende kunnen beantwoorden dan volgt er een bezoek door een sociaal werker van MeerVoormekaar. In de uren die MeerVoormekaar hiervoor beschikbaar heeft zijn dat circa 30 á 35 huisbezoeken per jaar door een sociaal werker. Het aantal huisbezoeken door vrijwilligers zijn een veelvoud daarvan, zie pagina 4. Tijdens het huisbezoek wordt het accent gelegd op welzijn en in het bijzonder op het signaleren en bestrijden van eenzaamheid en het wegwijs maken van ouderen in eigen wijk of dorp. Vandaar dat gekozen is voor de naam “Welijnsbezoek”.



Doelen:

Het welzijnsbezoek heeft de volgende doelen:

- Het welzijnsbezoek levert relevante informatie op over de wensen en behoeften van ouderen op het terrein van sociaal welbevinden, zingeving en eenzaamheid. Deze informatie levert een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van eenzaamheidsinterventies.
- Signalerend en ondersteunend: vroegtijdig signaleren wat behoeften wensen en problemen zijn; wat hebben ouderen (meer) nodig en is professionele inzet nodig.
- Informatief: voorlichting over diensten, activiteiten in de wijk, deelname aan maatschappelijk verkeer en vergroten/behouden netwerk. Alle ouderen krijgen een sociale wijkgids met een overzicht van het voor ouderen relevante aanbod voor activiteiten, hulp en dienstverlening.

Belangrijke randvoorwaarden:

- Samenwerking met de gemeente Wijchen afdeling BRP voor het versturen van de brieven.
- Bekendheid van het project bij zowel inwoners als partners binnen de gemeente Wijchen.
- Er is circa 161 uur op jaarbasis beschikbaar voor de sociaal werker van MVM uitvoering te geven aan dit project.
- Follow-up: hoewel het huisbezoek een eenmalig bezoek is, kunnen hieruit vervolgactiviteiten komen. Dit blijkt vaak met wat hulp en een duwtje in de rug te organiseren. Soms gaat een professional van MeerVoormekaar nog eens op huisbezoek, alleen met toestemming van de bezochte inwoner uiteraard. Een ander deel van de doelgroep heeft een ingewikkeldere (ondersteuning)behoefte waarvoor professionele inzet nodig is; doorverwijzing naar en opvolging door MeerVoormekaar, dorpsondersteuner of bijv. het Sociaal Wijkteam of andere organisaties.

Projectbeschrijving

De volgende zaken zijn in gang gezet om de huisbezoeken te laten plaatsvinden:

- *Vragenlijst:* Er wordt gebruik gemaakt van een standaard vragenlijst die dient als leidraad voor het huisbezoek. Deze leidraad is ontwikkeld door “Coalitie Erbij Rotterdam” en Anja Machielse. Tevens wordt het Spinnenweb van Machteld Huber meegenomen (positieve gezondheid). Zie bijlage 1 voor een uitgebreide toelichting van het Spinnenweb.
- *Ontwikkeling van een Seniorengids Wijchen:* sociale kaart in de vorm van een handzame gids met informatie voor de (oudere) inwoners. In 2019 is het geactualiseerd en verspreid en in 2022 wordt de seniorengids weer opnieuw geactualiseerd.
- *Adressen via de gemeente aangeleverd:* Dit gebeurt per wijk of kern. De gemeente hanteert een privacy-protocol om de persoonsgegevens van de burgers te beschermen. In het privacy protocol staat bijvoorbeeld dat de adreslijsten alleen

gebruikt mogen worden voor het afleggen van het huisbezoek 70+. Dus niet voor andere activiteiten, zoals bijvoorbeeld een mailing. De adressen die worden aangeleverd en, bijv. door coronamaatregelen, tijdelijk niet kunnen worden bezocht, worden regelmatig i.s.m. de gemeente geüpdatet (i.v.m. risico van overlijden inwoners).

- *Follow-up*: MeerVoormekaar organiseert de noodzakelijke follow-up van de 70+ huisbezoeken, zo nodig met inschakeling van andere organisaties. De backoffice beoordeelt de vragenlijsten van de vrijwilligers en zorgt dat, als dat nodig is, acties in gang worden gezet.
- *Team vrijwilligers*; de vrijwilligers zijn getraind om deze huisbezoeken te verrichten. Aan de orde kwamen: opsporen/signaleren eenzaamheid, gesprekstechnieken, omgaan met vragenlijst, informatie sociale kaart Wijchen.
- *Ondersteuning en begeleiding vrijwilligers*: de vrijwilligers hebben altijd de mogelijkheid om telefonisch contact op te nemen met de sociaal werker van MeerVoormekaar, er is 2 keer per maand een mogelijkheid om 1-op-1, of via gezamenlijke koffie-ochtenden, waar ruimte is om ervaringen te delen en vragen te stellen. Er zijn vrijwilligers met een kantoorfunctie (opzoeken telefoonnummers bij adressen, contact met inwoners en vrijwilligers) en vrijwilligers die de huisbezoeken afleggen. De vrijwilligers komen regelmatig op kantoor langs om vragenlijsten, adressen en informatiepakketten op te halen.
- *Informatieverwerking*: bezochte inwoners geven altijd toestemming tot een vervolg en/of het verwerken van hun gegevens. Vragenlijsten worden na verwerking of follow-up vernietigd. Sinds 2020 worden de welzijnsbezoeken verwerkt in ons klantvolgsysteem Regicare waardoor we steeds meer de beschikking hebben over managementinformatie.

Stand van zaken start project tot april 2022

Vanaf 2018 zijn inwoners uit Wijchen bezocht. Over het algemeen kunnen we zeggen dat de mensen van begin 70 zich vaak te 'jong' voelden voor een huisbezoek. Zij gaven aan nog volop in het leven te staan en weinig behoefte te hebben aan een bezoek. Saillant detail: een groot deel van de vrijwilligers zijn mensen uit deze doelgroep. De inwoners van 80 jaar en ouder, en dan vooral inwoners van 85 jaar of ouder waren blij met een bezoek waarin ze konden aangeven hoe ze in het leven staan.

Sinds maart 2020 werden we geconfronteerd met Covid19 waardoor er veel minder deelname was voor een bezoek. We hopen en verwachten dat dit nu weer wat beter gaat worden.

De volgende wijken/kernen zijn bezocht:

- *Bergharen, Hernen en Leur*, 70 huisbezoeken waarvan 11 met follow up: 9 door MVM, 2 doorverwezen naar SWT.
- *Wijchen Noord*, 83 huisbezoeken waarvan 37 met follow up: 29 door MVM, 8 doorverwezen naar SWT.
- *Wijchen Zuid*, 74 huisbezoeken waarvan 36 met signalen/vragen; hiervan 23 door MVM en 13 doorverwezen naar SWT.
- *Alverna*, 36 huisbezoeken waarvan 5 met signalen/vragen; hiervan 4 opgepakt door MVM en 1 doorverwezen naar SWT.
- *Batenburg*¹, 7 huisbezoeken, geen signalen/vragen doorverwezen.
- *Niftrik en Balgoij*², 6 bezoeken, weinig tot geen animo voor ondersteuning
- *Blauwe Hof en Aalsburg* in april 2022 zijn er 327 brieven verstuurd.

¹ Betrof wel Covid19 periode

² Betrof wel Covid19 periode



Welke vragen worden er gesteld en welke vervolgacties hebben er plaatsgevonden?

Door de uitvoering van de welzijnsbezoeken is er in Bergharen, Hernen en Leur een pilot gestart in september 2019 met dorpsondersteuners, welke na ruim 2,5 jaar is omgezet naar een regulier aanbod. Daarnaast zijn er ook andere zaken naar voren gekomen. Dit kunnen we verdelen in, soms collectieve, welzijnsvragen en vragen voor maatwerk. Hierbij kunt u denken aan:

MeerVoormekaar:

- hulp bij tuin of klussen.
- behoefte aan (gezelschap)maatje of goed gesprek.
- het inzetten van netwerkcoaches.
- ondersteuning bij mantelzorg.
- Inzet formulierenteam.

Sociaal Wijkteam of gemeente Wijchen:

- klassieke WMO o.a. huishoudelijke hulp, vervoer en woningaanpassingen.
- maar ook opmerkingen over kapotte of ontbreken van bushokjes of pinautomaten.
- Overlast van zwerfvuil etc.

Eenzaamheid:

Praten over eenzaamheid blijft moeilijk. Mensen geven aan zich vaak alleen te voelen, vaak na het verlies van hun partner. Door de komst van de coronapandemie werd nagenoeg het taboe op het bespreken van eenzaamheid doorbroken. Alle leeftijdsgroepen kregen last van gevoelens van eenzaamheid en/of somberheid, o.a. door de pandemie zelf en de vele maatregelen die hierop volgden. In een tijd waar juist eenzaamheid volop de kop opstak en bespreekbaar werd, was het vaak niet mogelijk voor de vrijwilligers (en professionals) om op huisbezoek te gaan. Anno 2022 komt alles weer op gang, maar mensen zijn nog huiverig. Om gezondheidsredenen, maar ook uit angst. Het virus waart nog steeds. De voorzichtigheid is zowel bij de inwoners als bij de vrijwilligers te merken.

Wat zijn zaken die opvallen?

- De “gemiddelde” 70-jarige staat nog volop in het leven en heeft nog weinig tot geen ondersteuning nodig. Meestal kunnen ze nog sporten, op vakantie gaan, beschikken over een goed netwerk, etc.
- Behoeft in Alverna was in vergelijking met andere wijken of kernen wel groot, ongeveer de helft van de aangeschreven personen hebben een welzijnsbezoek gehad, dat is nergens anders voorgekomen!
- Behoeft aan goed gesprek of een maatje, lotgenoten/gespreksgroepen voor delen van verlies, praten over ouder worden etc.
- Vrijwilligers halen veel informatie op.
- Het is nog niet genoeg bekend dat er welzijnsbezoeken zijn.
- In de kernen Niftrik en Balgoij is er weinig tot geen belangstelling voor de welzijnsbezoeken.
- In de kernen heerst nog steeds het gevoel dat voorzieningen alleen voor de kern Wijchen is en niet voor de omliggende kernen of dorpen.

- De voorzieningen op het gebied van ondersteuning door de gemeente en/of belastingdienst denk aan WMO, minimaregelingen, kwijtschelding gemeentelijke belastingen, huurtoeslag en zorgtoeslag ligt niet op één plek waardoor men niet weet bij wie ze terecht moeten en waar.
- Meer vrouwen dan mannen maken gebruik van een welzijnsbezoek, respectievelijk 59% - 41%.

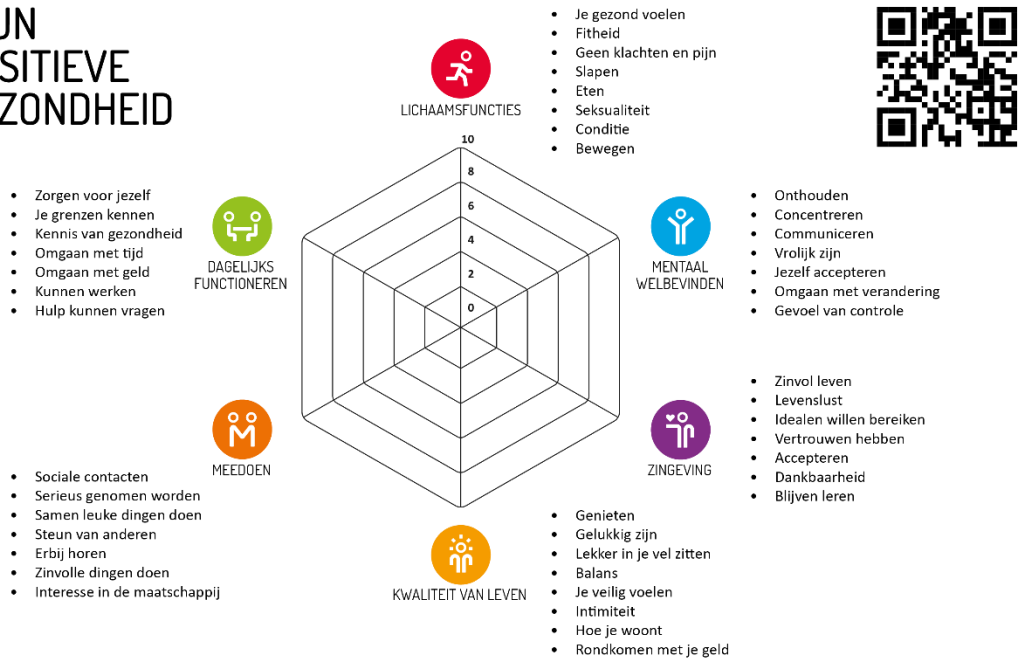
Advies:

Wij adviseren u het volgende:

- Ga vanaf 2022 de welzijnsbezoeken voor 75 jaar en ouder invoeren i.p.v. 70 jaar.
- Onderzoek of er ondanks de privacywetgeving NAW-gegevens met MeerVoormekaar gedeeld kunnen worden, zodat er minder tijd verloren gaat naar uitzoek werk en meer naar welzijnsbezoeken.
- Geef ruimte in het budget mee voor communicatie rondom welzijnsbezoeken zodat het ook een meer preventieve werking kan hebben en inwoners zelf contact opnemen ook als ze nog geen uitnodiging hebben ontvangen.

Bijlage 1: Spinnenweb Positieve Gezondheid

MIJN POSITIEVE GEZONDHEID



Ik mis iets dat voor mij belangrijk is: _____